

„დროების“ რედაქცია—სასანლის ქუჩაზე, დ. სა-
რადოვის სახლში.

წელიწადში მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეპე-
ტიონებზე: თბილისი: Тифлисть, ред. „Дრობა“

ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ. 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვით—3 მ.; 2 თვით—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

ტელეგრაფით „დროებისა“ ღირს 5 კაპეიკა.

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე სტრიქონზე
8 კაპ.; პირველზე 16 კაპ. სრული უკანასკნელი გვერ-
დი 25 მანათი; პირველი 50 მან. რედაქციაში წერილებს
ბისა ითვლება მათგან დაჭერისას. დაჭერისას
იღობაზედ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს
და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოვლენილ წერილებს
დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.

Объявления въ Россіи, Царства Польскаго и за
границы принимаются только въ цент. конторѣ
объявл. Л. Метцль, Москва, Петровка, № 6

დროება

მიიღება ხელის-მოწერა გაზეთის „დროებაზედ“

1885 წლისათვის

თბილისში — „დროების“ რედაქციაში; ქუთაისში — ძმ. ჭილაძეების
წიგნის მაღაზიაში; ბათუმში — მოსე ნათაძესთან; თბილისში — ვანო როს-
ტომაშვილთან; ზორში — აბალო თუთავეთან.

წლით ხელის-მომწერნი ამ წლის ყველა ნომრებს მიიღებენ. თბილის-
ში პირველი წლის დასაწყისად გაზეთის ფასი 8 მან. და 50 კაპ.

საფულის მასწავლებელთათვის წლით შვიდი მანათი, ნახევარ წლით
ოთხი მანათი. დაწვრილებით პირობები გაზეთის სათაურშია.

ნება რას აკეთებს ქუთაისის სამშრომლო საზოგადოება?

თბილისი, თებერვლის 8-ს

ქუთაისის არ უნდა რომ თბილისის
ჩამორჩეს. თბილისი თუ პირველობს
ჩვენს ქვეყანაში, ქუთაისის უნდა რომ
მეორეობდეს და რა დაწესებულებაც
თბილისში არსდება, ქუთაისიც ცდი-
ლობს იმ გვარივე დაწესებულებით
შეიქმნოს.

ეს სურვილი იმერეთის დედა-ქალა-
ქის კანონიერია და მოსაწონიც, რომ
„ძალი შესწევდეს ქაღილსა“, მაგრამ
ხანდისხან არამც თუ ქუთაისში, თვით
თბილისშიაც ვერა ჰხარობს რომელი-
მე სამეცნიერო საზოგადოება და ქუ-
თაისში გადნერგვა ხომ წახედულო-
ბის ნაყოფი იქნება და არა ნამდვილი
მოთხოვნისა.

სწორედ ამ წახედულობის ნაყოფი

„დროების“ ტელეგრაფი, თებერვ. 8-ს

გიგლიოზრაციის მაგიერ

(წერილი რედაქტორთან)

ჭურ. იკვნიან, № 18 IX ლ X სექ. ლ. კტ.

(დასასრული *)

თუ მივიღებთ მხედველობაში, რომ
მთარგმნელი „ლორენცო ბენონის
წერილებისა“ არის მთარგმნელი მო-
თხრობისა „სადაველი იყო“, უნდა
ვალეიაროთ რომ მლ. მ—ლისა დაგვა-
საჩუქრებს ხოლმე თავისი თარგმანით
მხოლოდ წელიწადში ერთხელ და მა-
შასადავ არ ეკუთვნის იმ დასს მწერ-
ლებისას, რომელთ კალამი და ტენი
მუდამ სამშობლო ლიტერატურას
დასტრიალებს. იქნება ეს ჩემი სიტყვე-
ბი შემდეგში ტყუილი გამოდგენ, იქ-
ნება მლ. მ—ამ მომავალში ძალა
მოიკცეს და მხურვალე მონაწილეობა
მიიღოს მწერლობაში, მაგრამ ჯერ-
ჯერობით-კი საქმე ასე არ არის. ამ
ნაირსავე კვალს ადგია ჩვენი ორიგი-
ნალური მწერალი მკ. ბაბაშვილისა,

* იხილეთ „დროება“ № 28.

გამოდვა წარსულ წელიწადში იქ დაარ-
სებული სამეურნეო საზოგადოებაც.
იმერლები მკვირცხლი ხალხია და ამ
საზოგადოებას რომ ჰქონოდა ის რა-
საც ფრანკუზები raison d'être-ს ეძე-
ხიან, უეჭველია აქამდის რაიმე სი-
ცოცხლის ნიშანს გამოიჩინდა. პირ-
ველში თითქო მართლა თანაგრძობა
აღმოუჩინეს ამ „საზოგადოებას“ რო-
გორც თანამდებობის პირთ, ისე თვით
ხალხმა; გუბერიაში უმთავრესნი მო-
ხელენი დაპირდნენ ყოველ გვარ ხე-
ლის შეწყობას, წევრებადაც ბევრნი
ჩაწერნენ და იქაურმა სათავად-აზნაუ-
რო ბანკმაც სხვა უფრო საქრო საგ-
ნებს მოაკლო და ამ ახლად დაბადე-
ბულ საქმეს კი 1000 მანათი შესწი-
რა.

ჩვენ არ დავსწრებივართ მაშინ ქუ-
თაისში, მაგრამ შორიდანაც კი
ეგრძობდით, როგორ დიდს იმედებს

რომელსაც არ აკლია ნიჭი მწერლო-
ბისა, მაგრამ წელიწადში ერთხელ
ძლიეს გამოაშუქებს ხოლმე.

ამას თავი დავენებოთ და ერთი ეს
ვიკითხოთ,—რა ჰქონდა სახეში მთარ-
გმნელს, როდესაც სთარგმნიდა მო-
თხრობას „სადაველი იყო“? ის ხომ
არა, რომ ქართულმა ქალებმა იდეა-
ლებად გაიხადონ ბორაჩები, რომ-
ლის ღვაწლს შედგენს სახელის გა-
მოცემა „შრანსუასი“ — „ბორაჩ-
კად“, რომელმაც ლიტერატორობა
გასცვალა პრიკაშიკობაზედ და რო-
დესაც პირველი დაბრკოლება შეემ-
თხება, მის აცილების მაგიერად, უსუ-
სურობით თავისი სიკვდილი იჩინა.
თუ ყმაწვილ-კაცებს ურჩევს სძებნონ
იმისთანა ქალები, რომელნიც თავის
მიჯნურს იმისთვის გასცვილიან სხვაზედ,
რომ შეეძლოთ თქმა „სადაველია“?
რასაკვირველია, მლ. მ—სა მეტყვის,
რომ მე არც ერთი მავ აზრთავანი თავ-
ში არ მიტრიალებდა, მე მინდოდა
მეჩვენებინა, რომ ქვეყანაზედ უსამართ-
ლობას არა ერთი აღამანი უმსხვერპ-
ლია. მე მართალია, უმსხვერპლია
მაგრამ თქვენი გმირი ბორაჩი მეტის-
მეტად ნაზი არსება; იმდენად საზო-

ამყარებდნ ამ „საზოგადოებაზედ“
ქუთათურები და ზოგიერთნი იქამდი-
საც კი ვაიტაცა ამ მოადის აზრმა, რომ
თავად-აზნაურობის სკოლის დაკეტაც
მოიწადინეს, ოღონდ ამ სამეურნეო სა-
ზოგადოებას დაჰმარებოდნ და მისის
შემწევობით სამეურნეო სკოლა დაეარ-
სებინათ. მოსაგონადაც კი სამარცხეი-
ნოა ის ინტრიგები, რომელნიც ზო-
გიერთმა ვაჭბატონებმა გამართეს პირ-
ველი სკოლის წინააღმდეგ არა იმი-
ტომ რომ მართლა სამეურნეო სა-
ზოგადოებაზედ დიდს იმედებს ამყა-
რებდნ, არამედ იმისათვის, რომ
ერთის საგნის ხელში მიჩნებით საზო-
გადოებისათვის მეორე საგანზედ გუ-
ლი აეცრუებინათ და ამ ხრიკებით
განებორციელებინათ თავიანთი დედა-
აზრი. რაკი სათავად-აზნაურო სკო-
ლის წინააღმდეგ ვალაშკრება სახიზუ-
თოდ მიანდათ, საქროდ დაინახეს
სამაგიეროდ სამეურნეო სკოლის და-
პირება და დაარსება რაღაც ცოცხალ-
შეკვლარი სამეურნეო საზოგადოებისა.
თუ თავიანთ ცოდვილობით (მართლა
რომ ცოდვილობით) სათავად-აზნაუ-
რო სკოლას ძირი ვერ გამოუთხარეს,
იმდენი ჰქნეს, რომ ათასი მანათი მა-
ინც გააგდებინეს და მოახმარეს ახ-
ლად დაარსებულ საზოგადოებას.

მერე სად გაჰქრა ეს „ახლად და-
არსებული საზოგადოება“? მანისე-
ნებს წიალსა შინა აბრაამისასა, ან თუ
ეხლა არ განისვენებს, ახლო მომავ-
ალში მანც ეს დღე მოეღოს. დაარ-
გადოება არ არის მისს დაღუბვაში
დამნაშავე, რამდენადაც მისი სუსტი
და ცხოვრებისთვის მოუმზადებელი
ნერვები; ასე რომ, მას თუმცა „სა-
დაველს უწოდებთ, მაგრამ უფრო სა-
მართლიანი იქნებოდა გეწოდებინათ“
სადაველი.

დასასრულ ერთი რჩევა უნდა მიე-
ცეთ მლ. მამ—სას; თუ ჰსურს მას
მოთხრობების თარგმნა, ხელი აიღოს
იმისთანა უმნიშვნელოებზედ, როგო-
რიც არის მოთხრობა სადაველი იყო
და სთარგმნოს უფრო შინაარსიანი
თხზულებანი. მაგალითად რამდენად
სამჯობინარო იქნებოდა, რომ გად-
მოეთარგმნა მსკიროზის „მძილი“. მარ-
თალია ეს ბევრს ღროს და შრო-
მას მოითხოვდა, მაგრამ მეტს ტენის
და ზნეობის მასალასაც მისცემდა,
როგორც თვით მთარგმნელს, აგრეთ-
ვე მკითხველს საზოგადოებას და ახალ-
გაზდა დედებს.

როგორც თავში მოგახსენეთ, „ივე-
რიის“ რედაქციას თავისი ძალიანე
მოუხმარია შეიღ-ფურცელ-ნახევრიან
წერილის დაწერაზედ შემდეგის სათა-
ურით: „შენიშვნები ჩვენს ცხოვრება-
ზედ და ლიტერატურაზედ“. ჩვენც,

სების შემდეგ, ვგონებთ, ამ საზოგა-
დოებას არც ერთი სხდომა არა ჰქო-
ნია, არც ერთი თაბახი არ გამოუ-
ცია, იოტის ოდენადაც არ დახმარე-
ბია მეურნეობის აღორძინების საქმეს.
მართალი უნდა ითქვას, მას ჰყავს
სეკრეტარი და კანცელიარია მოწყო-
ბილი აქვს, მაგრამ თვით ეს კანცე-
ლიარია და სეკრეტარი შეუდგენენ
იმისთანა საბუთებს, რომელთა ძლი-
თაც შეგვიძლიან ვიწინასწარმეტყვე-
ლოთ დღე ამ „საზოგადოების“ და-
სასრულისა. იგი იმ დრომდე „იმოქ-
მედებს“ (sic), ვიდრე პირველად
შეგროვილი ფული, კანცელიარის
მოწყობას გადარჩენილი, მის სეკრეტ-
რის ჯამაგირს გახვდება...

შინაური ჰრონიკა

— ოთხშაბათს, თებერვლის 6-ს,
ქვეყნიის ისტორიის და არქეოლო-
გიის საზოგადოების ვიცე-თავმჯდო-
მარის, პატივცემულის დ. ზ. ბაქრა-
ძის თაოსნობით რუსის ცნობილი
არქეოლოგის გრაფ პ. ს. შვაროვის
მოსახსენებლად ევისკოპოსის ალექ-
სანდრესაგან გადსდილ იქმნა სიონში
პანაშვილი. პანაშვილს დაესწრნენ თი-
თქმის ყველა წევრები ადგილობრივ
სამეცნიერო საზოგადოებათა (ისტო-
რიისა და არქეოლოგიის, გეოგრაფი-
ულის და სამედიცინოსა). პანაშვილის

რა გაეწყობა, უნდა შევეხოთ ამ წე-
რილს. მინც სათაურს დაჰხედავს, ეგო-
ნება, რომ შენიშვნების მწერალს
მართლა თავი გაუცხელებია ჩვენის
ლიტერატურის და ცხოვრებისთვის
და მისს ავ-კარგიანობაზედ სჯისო,
მაგრამ, რა ცუდად მოსტყუებდა,
როდესაც დაჰყვება წერილს და შეი-
ტყობს, რომ მთელი ეს ეგება წერი-
ლი შეწირულია გაზ. „სხალ. მიმ.“
№-136 და მ. ჯ. საქართველოს
მოკლე ისტორიისადმი. მოგვხსენებთ,
რომ გაზ. „სხალ. მი—ს“ ერთმა მწე-
რალთაგანმა გამოსტყვა ის აზრი, რომ
ქართველები ახას-დროს არა ყოფილან
ღვთისსაყრსი და ღვთის მოსახნიო.
მწერალს რომ ეთქვა, ქართველობა
არას-დროს არა ყოფილა სარწმუნოე-
ბითის ფანატიზმით გატაცებულიო,
არ უდგენია უცხოელნი სხვა სჯულის
გამოყო, არ უარსებია თვის შორის
მწვალებელთ წრეებო, რასაკვირველია,
ქეშმარიტებასთან ახლო იქნებოდა და
„ივერიის“ შეიღ ფურცელ ნახევრიან
წერილი სამ ფურცლად შემოკლ-
დებოდა; ან კიდევ რომ ეთქვა:
დღეს საქართველოს ერს დაუკარ-
გავს ძველებური ღვთის მოყვარეო-

შემდეგ აქაური სასულიერო სემინარიის რექტორმა წარმოსთქვა სიტყვა მიცვალებულის გრაფ შეროვის ღვაწლზე სამშობლო არქეოლოგიის წინაშე.

იმევე დღეს საღამოთი საზოგადო ბიბლიოთეკის შენობაში იყო სხდომა ისტორიისა და არქეოლოგიური საზოგადოების წევრთა, რომელთაც პატივცემულმა დ. ზ. ბაქრაძემ წაიკითხა ამავე საზოგადოების მოკლე ისტორია; კითხვის გათავების შემდეგ წინადადება მისცა წევრებს, რომ აერჩიათ რამდენიმე თანამდებობისათვის საჭირო პირნი. პირიქით: საზოგადოების თავმჯდომარედ პავსისის სამხედრო ოლქის შტაბის უფროსი ღენ. ლეიტ. ტრაგაი, ვიცე-თავმჯდომარედ ისევ პატივცემული დ. ზ. ბაქრაძე, სეკრეტარად — გვადამბაში, კანდიდატად — ვადინაძე, ხაზინდარად — ბ. ანდუთაძე და მისი კანდიდატად — ბ. წიფლაძე. ახალ არჩეულ თავმჯდომარის წინადადებით და საზოგადოების წესდების მე-5 §-ის თანახმად საპატიო წევრებად აირჩიეს მთავარ მმართველი თ-დი ღენდუგაძე-გაბაშვილი, საქართველოს ექსპრინოსი, მთავარ-მმართველის თანამდებურ ღენდუგაძე-გაბაშვილი და ღენდუგაძე.

ნამდვილად შეეცა, რომ ბუჩქნაში, დ. ჯანსუყის ამ ცოტა ხანში უნდა გაიხსნას მესამე განყოფილება მომრიგებელ სასამართლოსი. უნდა ესთქვათ, რომ მთელი მესამედი მარისა, დიდი ხანია, რაც სთხოვდა ამ განყოფილების გახსნას, სწორედ ამ ადგილს, რადგანაც დაბლაწესებული ერთსა-და-იმევე დროს გეოგრაფიული ცენტრიცა და სავაჭროც ესრედ წოდებულ „სანაპირო ბუჩქნაში“ რომელსაც ასევე მეტი

ბაო, — სულ ნამდვილი იქნებოდა და „ივერიის“ თანამშრომელს დასჭირდებოდა მისი გადასაბეჭდად ნახევარი გვერდი ჟურნალისა; მაგრამ, ხომ მოგეხსენებათ, ახალ მიმ. სულ სხვა აზრი გამოსთქვა და „ივერიის“ მწერალმაც იმის მტერად ქცევა თავს იღვა. მან ჯერ კბილი იმით მოსჭრა, რომ უსაყვედურა; არც ერთი ჭაქტი არ მოგებოდა თქვენის სიტყვის დასამტყიცებლად (თუმცა არც-ერთი გამამტყუნებელი ჭაქტი არც თვითონ მოჰყავს საქართველოს ცხოვრებიდან), შემდეგ ამცნო „მამული-შვილობის“ უცოდინრობა და ზედაც დააბეჭდა რენანის ფილოსოფია. ან გეგონას, მარტო მე ვიყიამ აზრისა, არა, მე და რენანი ორივენი ამ აზრისა ვართ. მე ეს არ მესმის, აქ რა საჭირო იყო ბაასის გამართვა იმაზედ, თუ ეხლა როგორ უნდა ეყურებოდეს კაცს მამულის-შვილობა; ხომ „ივერიის“ მწერალივე აღვიარებს, რომ თუმცა მთიულეს რენანივით და ჩემსავით არ ესმით მამული-შვილობა, მაგრამ თუ რენანზედ მეტად არა, ჩემზედ მეტად მანაც იცავენ თანაერთ საღეს კლდეებსაო. არ ვიცი „მენიშენების“ დამწერი რას უპასუხებდა

მკიდროდ დასახლებული სოფელი შეადგენს.

ამ დღეებში გამოცა ობილისში ჭრანტუზულს ენაზედ თხზულება აქას ბორენისა (ფსევდონიმი), რომელშიაც გარდმოცემულია შინაარსი „მეფის-ტყაოსნისა“. მკითხველებს თუ არ დაეწევიათ, ჩვენს გაზეთში იყო თქმული ორიოდ სიტყვა ამ არც თუ თარგმანზე, არც თუ ნაბაძეზე, რომელშიაც რამდენიმე ეპიკური ამეფის-ტყაოსნიდანა სრულიად გამოტოვებულია ან შემოკლებული და რამდენიმე აღწერილობა თვით შემთხვევისაგან ჩამატებულია.

მიდ-მარხვის ორშაბათს დაბირებისამებრ ვამართა ბალი ჭრანტუზების საქველ-მოქმედო საზოგადოებისა. ამ ბაღმა საქმოდ მხიარულად ჩაიარა, მეტადრე ალევრიმ, რომელშიაც ზოგიერთებმა მოიგეს სამი წლის კვიცი, ინდური, ერთი სადილი ბარბე-რონთან ან კიდევ სხვა ამისთანა უცნაური მოსაგებები. მარტო ალევრილამ შემოსულა 900 მანათზე მეტი. ნახევარს წმინდა შემოსავლისას ხსენებული საზოგადოების კომიტეტი აძლევს კრუჟოკის სტარშინების უფროსს ობილისის ღარიბებ შორის გასანაწილებლად.

სოფ. პოდორიდან (სენაკის მაზრიდან) გვწერენ: „ავერ თუთხმეტი თუ თვრამეტი წელიწადია, მას აქეთ, რაც მამასახლისობა დაწესდა ჩვენში. ამ ხნის განმავლობაში მათ, მთავრობის ბრძანებით, ყველა სოფლებში გააკეთებინეს გზები, სადაც აუცილებლად საჭირო იყო, მაგრამ, სამწუხაროდ, არა რომელიმე მამასახლისიმ და არც მაზრის მთავრობამ არ მიაქ-

„ახალ მიმ.“ მწერალს იმას რომ ეკითხნა: არ შეიძლება, რომ ქართველებსაც ნაწილ-ნაწილ და ერთად იმანი რადეე სმენოდათ მამული-შვილობა, როგორც მთიულესს ესმით და იმათსავითაც მეტადრე ეომნათ თანაერთ მამულის დასაცველად? მაგრამ ესეები ჩვენი საქმე არ არის და სჯობს თავი დავეთხოთ. ისიც საკმარისია ჩვენთვის, რომ პატივცემულმა „მენიშენების“ მწერალმა ერთი საყოველ-ღვეო ხელის-ხელ სავაგმანები ჭეშმარიტება შეგვძლენა. აი, ეს ჭეშმარიტება: ვისაც პუბლიცისტობა გწადიანთ, უნდა გაიგოთ ერთხელ და სამუდამოდ, რომ თუ მუდამ სიმართლეს მიჰყვებით — სინათლე გამოგვლევათ, უნდა დამხვდეთ, მადლიტაქსობა იცოდეთ. პრასოდეს ჭეშმარიტება არ წამოგვცდეს, თუ ჯერ მისი თქმის დღე არ იყოს; თუ მეცნიერობა გინდა, ეგ სულ სხვა არის — მაშინ ჭეშმარიტება უნდა ამოდიოდეს მუდამ შენი პირიდანაო. (იხ. 120 გ.). მე არ ვიცი „მენიშენების“ ავტორი პუბლიცისტი, თუ მეცნიერი, თორემ ყველაფერი აღვილად აიხსნებოდა. აი როგორ? თუ პუბლიცისტი, მაშინ შეიძლება და გვეფიქრა, რომ ზემო მოყვანილი

ცია ჯეროვანი ყურადღება, რომ გვეცემებინა ს. პოდორის ფრიად საჭირო გზა, რომელზედაც მთელი მაზრის მცხოვრებლებს დააქეთ თანაერთი ჭირნახული, საქონელი და სხე...

„ბოლოს, მოთმინებიდან გამოსულმა გლენებმა დაიწყეს გზის კეთება, მაგრამ ჩვენს განსაცვიფრებლად მობრძანდა ბ. მ. თავის ამალით, თავი დაანებებინა ხალხს მუშაობაზედ და წაიყვანა სხვაგან სამუშაოდ. სასურველია, რომ უმაღლესი მთავრობა ყურადღებას მიაქცევდეს ამას და გააკეთებინებდეს მთელი მაზრისთვის აუცილებლად საჭირო ს. პოდორის გზას“.

იქიდანვე გვწერენ: „ჩვენს სოფელს გარშემო უფლის ნაჩიონავი (როგორც სჩანს სახელიდან უწინ აქ მიმდინარეობდა რიონი) საიდანაც შემოსული წყალი გადიოდა მეორე შტოთი. მხლა ვილაც სომამამ, აჭარიავამ და ბოგუშვილმა სათავე გაუკავეს წყალს და გააკეთეს წიქვილი. წიქვილმა, რასაკვირველია, დააგუბა წყალი, გადმოვიდა ნაპირებიდან და აწუხებს როგორც ადამიანს, ისე საქონლებს მრთელი სამი სოფლისას (ბუღეკარი, პეთილარი და პოდორისი). მგონი ამაზედ მაზრის უფროსისათვის მიუციათ თხოვნა, მაგრამ ჯერ-ჯერობით არავითარი განკარგულება არ მოუხდენია“.

თელავიდან გვწერენ: „ამ ცოტას ხანში წერა-კითხვის საზოგადოება მიიღებს თელავიდან ერთს საჩუქარს, რომელიც არის ძლიერ და ძლიერ ძვირფასი მთელის ქართველობისათვის. საქმე მდგომარობს შემდეგში: ამ ორიოდ კვირის წინად

აზრები პოლიტიკური აზრები და არა ჭეშმარიტი, თვით მისი წერილი მთლად დიპლომატიური წერილია და ისე არ უნდა მივიღოთ, როგორც ბაჯალლო ოქრო; თუ მეცნიერია — მაშინ სულ ჭეშმარიტებად უნდა მივიღოთ და არა პუბლიცისტურ ცრუ-პეტელობად. დასწყევლოს ღმერთმა, ეს პუბლიცისტიკა და მეცნიერება მე ძმები მეგონენ და თურმე ნუ იტყვი ერთი პრიმანი ყოფილა და მეორე მარმუზი, მე მეგონა, რომ პუბლიცისტი, როგორც თვით სიტყვა აჩვენებს, ის არის, ვინც მეცნიერების გამოკვლევას, მისს უკანასკნელს სიტყვას საჯაროდ, სახალხოდ ჰფენს და თურმე ნუ იტყვი — სულ უკუღმა უფლია: იმას ჭეშმარიტებისთვის კალთა უფარებია და სხვა რაღაცები უროშავს. ჩვენ ასე ვგეგონა, რომ ჭეშმარიტება იმითი განიჩევა სიმტყუნად, რომ ის მაწყინარი არ არის არავისთვის; საქმე უკუღმა ყოფილა — ჭეშმარიტება იმითი ჩიეულა სიმტყუნად, რომ პირველის თვისება მანებლობაა კაცი-სათვის, მეორისა-კი სარგებლობა. კიდევ ვიმეორებთ, ურიგო არ იქნება შეეცაოთ „მენიშენების“ ავტორი პუბლიცისტი თუ მეცნიერი, — თო-

თელავის ერთმა მოქალაქემ, ბ. ი. სიმონოვმა მაჩვენა რამდენიმე ძველი ფულები და მთხოვა გამეგრა, თუ რა ფულებია და რა დროსი. შემტესი ნაწილი ამ ფულებისა ისე იყო გადაღესილი, რომ ვერა გაიგებოდა რა და ერთი კი კარგად შენახულიყო. როდესაც დავაკვირდი, დავინახე, რომ ამ ფულზე ხუცური ასოები ჩანს და წარმოდგენით ჩემი განცვიფრება, როდესაც, მცირეოდენი მეცადინეობის შემდეგ, სრულიად ცხადად გავიჩიე შემდეგი სიტყვები: ა. მ. ო. რ. ღ. თ. (ესე იგი ძრისტე აღზდა. თამარ ღვით). ამ ასოების შუაში არის მონოგრამა ძრისტესი ბერძნული ასოებით გამოყვანილი. ამისთანა მონოგრამა სხვებზე მინახავს სხვა-და-სხვა რუსულს ძველ ხელ-ნაწერებზე. მეორე მხარეზე ამ ფულისა რაღაც არის დაწერილი სამ სტრიქონად ხუცურივე ასოებით, მაგრამ ნამდვილად ვერ გავიჩიე. შული არის ბოლონდელი ჭრილობის ორ კანკიანის ოდენა და მოჭრილია ძლიერ სუფთად.

მს ამბავი ყველამ გაიგეს და აგრეთვე თ. ჩოლაყაშვილმა, რომელმაც სთხოვა ბ. სიმონოვს, რომ ეს ფული „წერა-კითხვის საზოგადოებისთვის“ გაეგზავნა და იმანაც მისცა პატიოსანი სიტყვა, რომ თვით ჩოლაყაშვილს მიაჩნოდა და იმანვე გაუგზავნოს. დარწმუნებული უნდა ვიყენეთ, რომ ბ. სიმონოვი არ გადაეა თავის სიტყვას და „საზოგადოება ამ ცოტას ხანში მიიღებს ფულს, ნეტარის თამარისა და შოთას დროინდელს“.

რემ შესაძლოა ის პუბლიცისტობდეს და ჩვენ-კი ვეგეგონოს ჭეშმარიტებას გვიქადაგებოს. იტყვიან, მტყუნან მტყუნის კარამდის მიჰყვო — ჩვენც ასე ვეინდა. ბ. ნ. „მენიშენების“ ავტორი, არ შეიძლება გვითხროთ: რა ჯილდოს ღირსნი იყვენ ის დოქტორ-პუბლიცისტები, რომელნიც ბ. სურგუნოვს ეუბნებოდენ — თქვენი ცოლი ორსულად მიზეზიანობსო, ის-კი არა თუ — მისი ცოლი ფილტვების ანთებით იყო ავად და სულ სხვა გვარ მოვლას საჭიროებდა. ახლა-კი თავი დაეანებოთ ამას და მიეუბრუნდეთ ისევ წერილს.

ჩემის ფიქრით არა ნაკლებს საყურადღებო აზრებს აცხადებს ის სტრიქონები, სადაც პუბლიცისტ-მეცნიერი ბძანებს, რომ საქართველოს თუ საქმუნაქებისათვის თავის მთაველი თავისის სისხლით არ მოგროწყო, უთუოდ დაიდუგებდა; მხოლოდ და მხოლოდ ამ უსაზღვრო „ბძმადას საქმუნაქებისათვის“, რამდენიმე მილიონად რამდენიმე ათასამდე მისის შვილების რიცხვის შემცირებას, „საქართველოს სიღატაკე მთქვეაო“. ნეტა ვიცოდეთ, პუბლიცისტობს მწერალი თუ მეცნიერობს: თუ პუბლიცისტობს,

რუსეთი

საქალაქო წესდებულებაში სტატუს-სკერეტარის ძახანოვის კომისიამ სხვა-თა შორის მოახდინა შემდეგი ცვლილებანი: ა) რიცხვი ხმოსნებისა ყოველს ქალაქში პროპორციულად უნდა იყოს დამოკიდებული აღმომრჩეველთა რიცხვთან; ბ) რჩევილად დათხოვილ უნდა იქმნენ ის თანამდებობის პირნი, რომელნიც ქალაქის გამგეობაში მსახურებენ დაქირავებით; გ) ხმოსნები ვერ მიიღებენ მონაწილეობას იმ საქმეთა განჩინებაში, რომელნიც მათ კერძოდ ან მათს მახლობელს მონათესავეთ შეეხებათ; დ) ხმოსნებს, რომელნიც შესაწყნარებელის საბუთის წარმოუდგენლად, არ დაესწრებიან სხდომებზე და წინ დაწინავე არ აცნობებენ ამაზე ქალაქის თავს, გადახდებთ ჯარიმა ქალაქის საკველ-მოქმედო დაწესებულებათა სასარგებლოდ. ამ გვარივე ჯარიმა გადახდება ხმოსანს, რომელიც თავს-მჯდომარის დაუკითხველ დასტოვებს სხდომას. ე) ეს ჯარიმა გარკვეულად იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმოსნების საქრო რიცხვის გამოუცხადებლობისა გამო სხდომა ვერ შესდგება. ვ) ხმოსანი, რომელსაც რამდენიმეჯერ გადახდება ჯარიმა, იძულებული იქნება დასტოვოს თვისი წოდება.

ბასულის წლისა არ იყოს—წელსაც იწერებიან ზოგიერთს რუსულს გაზეთებში, რომ დიდ მარხვაში გამოვანებართვოა დრამატული წარმოდგენების გამართვისა.

ჭურნ. „რადუგაში“ ვკითხულობთ: „ძავკასიის მთავრობა სცილობდა,

არა უშავს-რა, პოლიტიკურის მოსახრებით იქნება ეს ცრუ აზრები ნათქვამი, სახეში სულ სხვა ექნებოდა; მაგრამ, ვაი თუ მცენიერობდეს! მაშინ ხომ ჭეშმარიტებად უნდა მივიღოთ და მერე? მერე ისა, რომ ვისაც თავის მამულის აყვავება ჰსურს, იმან უნდა თავის მემამულეებს აპყროს ყოველგვარი ბრძოლა სარწმუნოებისათვის და მისი მამული ფენიქსებრ განახლებული აპყვავდება. სხვას რომ უსაყვედურებდა ჩვენი პუბლიცისტ-მეცნიერი დამამტკიცებელ საბუთების უქონლობას, რატომ ერთი საბუთი მაინც არ მოჰყავს საქართველოს ცხოვრებლად, რომ ბრძოლას სარწმუნოებისათვის უკან დასდევდა აღორძინების გვირგვინი, რომ შემდეგ ამ თერამეტის საუკუნის ბრძოლისა, მას ბრწყინვალე ნათელი დაადგა. აბა რა საბუთი მოგვარებათ მის წინააღმდეგ, რომ საქართველო უფრო ბედნიერი და ძლიერი არ იქნებოდა, თუ რომ სარწმუნოებისათვის საბრძოლველად იძულებული არ ყოფილიყო? მოიგონეთ ასანძვის ომის მიზეზი რა იყო: თუმცა მრეკლემ მაშინ გაიმარჯვა, მაგრამ რომ ეს ომი სულაც არ მომხდარიყო, არ ემჯობინებოდა საქართ-

რომ სამხრეთ-ძავკასიაში, ბათუმის მახლობლად სამოთხისებრ ბუნებით და ჰავით მოცულს ადგილზე დამართა რუსების სოფლები, დიდი რუსეთის სოფლების დაგვარად. მად-მოასახლეს რამდენიმე გლეხი და დაასახლეს ლიმონის ჭლის მახლობლად. მართი წლის შემდეგ მიდის მთავრობა დასათვლიერებლად, თუ როგორ ცხოვრებენ გადმოსახლებულნიო. ხედვენ: სადღა ქალა.

— რა იქმნა ლიმონის ქალაქი?
— აჭრებეთ, ბატონო.
— როგორ! ის ხომ ლიმონის ხეები იყო.
— მიკით, ბატონო; რა მოესტე-რით, მაშინ გავიგეთ, მანამ-კი უბრალო ბუჩქნარი გვეგონა.

უცხოეთი

ინგლისი. უკანასკნელ კრებაზე მინისტრთა ჩრევის გაგრძელებული ბაასი ჰქონდა სუდანის საქმეების გამო. დიდის საიდუმლოებით არის მოცული კრების დადგინებანი, რადგან ეშინიანთ მმართველობის გადაწყვეტილებამ შტრის ყურამდის არ მიიღწიოს. ინგლისური გაზეთები-კი ჰფიქრობენ მაინც, რომ კაბინეტმა, უეჭველია, გადასწყვიტა უფრო ენერგიული მოქმედების დაწყება. 8-დამ 10,000-მდე ჯარის კაცი ახლად იგზავნება სუაკიმში. ბლადსტონის სამინისტრომ მიუწერა გენ. შელსლეს იმ დრომდე არ შესწყვიტოს ბრძოლა სუდანში, სანამ ძირეულად არ აღმოფხვრის აჯანყებას.

იტალია. რომის და ლონდონის კაბინეტებს შუა ამ უკანასკნელ ხანებ-

ველოსთვის? მოიგონეთ, რამდენს ასახელებენ მწერალნი ძველად ქართ-ველთ და რამოდენად შემცირდა მათი რიცხვი ამ ომების წყალობით, რომელნიც, როგორც თქვენ ბძანებთ, სარწმუნოებისათვის იმართებოდნენ. თქვენ გიყვართ მეროპიელთ ცხოვრებილად ქატიცების ამოკრეფა თქვენის აზრის დასამტკიცებლად და აბა ერთი თვალი გადაავლეთ მისს ძველს და საშუალ საუკუნოების ისტორიას და იქ იპოვეთ ნიშნები, რომ მეროპა სარწმუნოებისათვის ბრძოლამ არამც თუ შეაფერხა, არამედ მეტის-მეტად ჩქარის ნაბიჯით წაიყვანა განათლების და ბედნიერების გზაზედ. მოიგონეთ ასანძვის დაცემა, არაბების კულტურის შემუსვრა, ალექსანდრიის ბიბლიოთეკის დაწვა ვილაც ეპისკოპოსის მიერ და შემდეგ უკმით გუნდრუკი სარწმუნოებისათვის გამოწვეულს ომებს.

მეორე ნახევარი თავის „შენიშვნებისა“ პუბლიცისტ-მეცნიერს უძღვნა ბ. ჯანაშვილის — „მოკლე საქართველოს ისტორიისათვის. სწორე ვითხრათ, აქ კი გაუმარჯვნია, — მაგრამ ამისთვის მადლობელი უნდა იყოს „ბარათოვის და ზოლოვინისა“, რომელთაც უჩვენებიათ ეს გზა, თორემ

ში მოლაპარაკება გამართული იმის შესახებ, რომ იტალიამ მხარი მისცეს ინგლისს სუდანის აჯანყების დასწრო-მაში. იტალიის დახმარება ამ რიგად მოხდება: ძაიროში და ამ ქალაქის გარემოს ინგლისსა ჰყავს დაყენებული გარნიზონები. ეს გარნიზონები ინგლისის მმართველობასა ჰსურს გაგზავნოს სუდანში, მაგრამ რადგან ამ ადგილების დატოვება უჯაროდ არ უნდა ინგლისს, ამიტომა სთხოვა იტალიას, რ მ ამან გაგზავნოს ჯარი ძაიროში და ამის გარემოს გარნიზონისათვის. როგორც იწერებიან გაზეთები და დიპლომატიურს წრეებშიაც ჰფიქრობენ, იტალია უარს არ ეტყვის ინგლისს ესეთ დახმარების გაწევაზედ, — მაგრამ არც თვით დაჩება გულ-ნაკლულად — სამაგიეროდ კარგ საჩუქარს მოითხოვს. იტალიას კარგა ხანია სანუკრად ტრიპოლისი გახდომია და დროც ეხლა აქვს, რომ ისარგებლოს; მაგრამ ტრიპოლისი დღეს ოსმალეთის ხელ-ქვეითად ითვლება და ადვილად გასაგებია ის ყურადღება, რომლითაც ოსმალეთის მმართველობა თვალს ადევნებს იტალიის დიპლომატიას.

გერმანია. რამდენადაც იტალია და ინგლისი უახლოვდებიან ერთმანეთს იმდენად ბერმანია და ინგლისი ვერ, მორიგებულან კოლონიალურს პოლიტიკის გამო. არა მარტო ნემეცური გაზეთობა, არამედ ბერმანიის დიპლომატიურს სჭერაშიაც უპატიურად იხსენიებენ ინგლისს, რომელსაც მოვხსებობას სწამებენ და იმას კიდევ ვითომც ინგლისი განგებ აჯანყებდეს ნემეცების კოლონიებს. ბერმანია არც იტალიას ჰსწყალობს, რაკი ეს უკანასკნელი ინგლისის მომხრეობას იჩენს. „ველ-

ეჭვი მაქვს, რომ თვითონ თავის მოსაზრებით მისულიყო იმ დასკვნამდის, რომ ბ. მ. ჯ — ის ისტორია არის „კომპილიაცია“. ჩვენ ამ წერილილად ერთი რამ უტყუარი ჭეშმარიტება შევიტყუეთ, რომელსაც თვითონ შენიშვნების მწერალი არ გვეტყუა და ეს უფრო გვიხარია, ვიდრე ბ. ჯანაშვილზედ მისის კრიტიკოსის გამარჯვება. აი, ესეც: პატივცემული მწერალი მოდის დიდს განცვიფრებაში და თავის თავს ეკითხება: რამ აძულა ბ. ჯანაშვილი, რამ ასეთის გულ-ჭკობით შესდგამია წმინდა საქმეს — ისტორიის წესსა. აქედამ ცხადად გტყობილობთ, რომ შენიშვნების მწერალი ყოფილა პუბლიცისტი და არა მეცნიერი, თორემ არ გაუჭირებოდა შეეტყო, რამ აძულა მოსე ჯანაშვილი ისტორიის შედგენისათვის. საქრო იყო ჩაგხედნა აწყობილს სექტემბრის და ოქტომბრის „ივერიის“ № 15-ებში და იქ ნახავდა, თუ რამ დაბადა კომპილიაცია ბ. ჯანაშვილისა. როდესაც ჩვენი ლიტერატურა გაუტაცნია ანუ გარდაქცეულა არქეოლოგიად, როდესაც დიდამ პატარამდე არქეოლოგობენ, როდესაც ერთად-ერთი თვითონ ქურნალი „ივერია“ თავის ფურცლებს

ნის გაზეთი“ იწერებენ, რომ სხადონ-გეთმა არამც-და-არამც უნდა შეეცადონ ითმინოს იტალიისაგან შეწამული ზღვის ნაპირას ადგილების მითვისება. მაგრამ ნემეცური ოქციკოზები საფრანგეთის სარგებლობას-კი არ დასდევენ — ამით ჭინი სჭირთ იტალიისა, რომელიც კოლონიალურს პოლიტიკაში არ დაჰყვა თ. ბისმარკის სურვილს.

ტელეგრაფები

(„ზნდილაკთის სააგენტოსა“) თებერვლის 6-ს
კაბმარაში. სისხდის სამართლის გასაცემად დეპარტამენტმა სენატისამ, ექვსი საათის რჩევის შემდეგ, გადასწყვიტა: ჩივილისამებრ მირონოვიჩისა, რომელსაც ბრადად ედება სარაბეგერის მოკვლა, სასამართლოს განაჩენი და ნაფიც მსაჯულთა გადაწყვეტილება დაირღვეს და საქმე გადაეცეს ხელ-ახლავ განსახილველად იმავე სასამართლოს მეორე განყოფილებას. ბეზაკის ჩივილისამებრ სასჯელის განაჩენი დაირღვეს და საქმე გადაეცეს სასამართლოს მეორე განყოფილებას ნაფიც მსაჯულთა გარდასწყვეტილებისამებრ განაჩენის დასადებლად. პროკურორის ამხანაგის პროტესტი სემენოვის ქალის გამართლების შესახებ უკურადდებოდ დარჩეს.

ლონდონი. ოპოზიციამ გარდასწყვიტა შეიტანოს წინადადება,

აჭრელებს არქეოლოგიური წერილებით, — რაღა გასაკვირველია, რომ ბ. ჯანაშვილს, როგორც ერთგულს ძეს საქართველოსას, ხელი მოეჭინა ამ საქმისთვის. და თუ დღეს მისი ნაღვაწი ფუტია, ეგ ვისი ბრალია, თუ არ ისე ჩვენებური პუბლიცისტებისა. თუ ასე არ გინდოდათ უნდა პოლიტიკოსობისთვის თავი დაგენებებინათ და ბ. ჯ — შეილიც და სხვებისთინაც ჭეშმარიტება გეთქვათ: ჯერ ისწავლეთ, ტინი ამუშავეთ, აზროვნება მოიეცით, შეიარაღლით მეცნიერების იარაღით და მაშინ, მხოლოდ მაშინ, ისიც თუ გული მიგწევდეთ, შეუდევით არქეოლოგიას; თუ არა, რასაც საქმეს გააკეთებ, ყველა გვეჭირება ჩვენ და შენი ღვაწლი მაინც ფუტად არ ჩაივლის.

ასე ჩემო ბატონო, თქვენ თვითონ დააყენეთ კაცი უსწორო გზაზედ და დღეს თქვენვე საქალავს უგებთ.

გ. ხ.

ანგლის 15-ს.

რომ გაკიცხულ იქმნას მმართველობის პოლიტიკა ეგვიპტეში.

ბერლინი. გერმანიის კომისარი კრანელი წავიდა ლონდონში, რომ მოილაპარაკოს მშვიდი ოკეანის გუნძულებზე შეძენის პოლიტიკის შესახებ.

თებერვლის 7-ს-

პატივპატივი. სახელმწიფო რჩევამ გაათავა განხილვა ბრანდონის სარკინის-გზო პრექტის იმ ნაწილისა, რომელიც მგზავრების და საქონლის ტარებას შეეხება.

ამ დღეებში დამტკიცებულის წესდების თანახმად მატარებლებმა უნდა დაიწყოთ სიარული ნოვოროსიის შტოზე არა უგვიანეს ორ წლი-ნახევრისა წესდების დამტკიცების შემდეგ; ხოლო, რაკი ამ გზაზე მართლად მოსვლა გაიმართება, ხუთის წლის შემდეგ, მთავრობას შეეძლიან ამ გზის აქციები შეისყიდოს და გზა სრულიად დაისაკუთროს.

„ს. პეტერბ. უწყ.“-ს სიტყვით სახელმწიფო რჩევამ გადასწყვიტა შემდეგი: იმ ქალაქებში, სადაც 6-15 ათასამდე მცხოვრებია, 6000 კაცზე ამორჩეულ იქმნას 4 საერო ხმოსანი და შემდეგ თითო ხმოსანი ყოველს 3 ათასს კაცზე, გლეხებისაგან-კი 3 ათასს კაცზე ამორჩეულ იქმნას თითო ხმოსანი; ნება დართული იქნა, რომ, თუ საჭიროება მოითხოვს, საარჩევნო კრებები გამართულ იქმნას ქალაქების გარდა დაბებშიაც.

ბერლინი. ტამოქნის ბაყი შვრიაზე და ხილველობაზე რეისტრატმა უწინდელი დასტოვა; გრენიხაზე და ქერზე-კი 50 ფუნტის მაგივრად ერთი მარკა დანიშნა.

ათინა. ახალი კაბინეტის შედგენა მიენდო დელიანის.

პარიზი. ადმირალი გურბე იწერება, რომ ორმა ამფეთქებულმა გემმა, საადმირალი ნომადიდამ ჩაშვებულმა, შეინთან დადგა ჩინელების ოცდა ექვს ზარბაზნიანი ქრევატი და 600 კაცი მატროსი; დადგა აგრეთვე შვიდ ზარბაზნიანი კორვეტი და 150 კაცი მატროსი.

პარი. ინგლისის მოწინავე რაზმა რომელიც გუბატთან მეტამელს ანლო იდგა, აბუკლეისაკენ დაიწია; უეჭველია კიდევ უფრო უკან დაიწვივს კორტისაკენ, სადაც უელსლის უმთავრესი ძალაა მოგროვებული მაჰდი 50,000 კაცი და ზარბაზნებით მოდის მეტამენზე.

ცნობანი

მაზანდა

ხორავისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ლუქნებში და ხელდა-ხელ 1 თებერვლიდამ 1 მარტამდე 1885 წ.

გამომცხვარი ზურბი რუსეთის ფუქილისა—	—	1	გირ.	5	გ.
აჭაურის ფუქილისა: შიჩკელის ხარისხისა—	—	1	ბ.	2 1/2	
მეორისა—	—	1	ბ.	2	გ.

იმავე ფუქილ. თარგეში გამომცხვარი: შირკული ხარისხისა—	—	1	ბ.	4 1/2	
მეორისა—	—	1	ბ.	3	გ.
მესამისა—	—	1	ბ.	2 1/2	

ჭვარის-მამი ზურბი: შირკული ხარის. ლაგში 1	ბ.	4 1/2			
მეორის ხარის. ლაგში 1	ბ.	3 1/2			
მესამისა—	—	1	ბ.	3	გ.

ძროხის ხარისი: შირკულის ხარისხისა—	—	1	ბ.	8	გ.
მეორისა—	—	1	ბ.	7	გ.
სუკი	—	1	ბ.	15	გ.
ტყვრის ხარისი—	—	1	ბ.	8	გ.

ღორის ხარისი: შირკულის ხარისხისა—	—	1	ბ.	8	გ.
მეორისა—	—	1	ბ.	7	გ.

რაინის ზზა

თბილისიდან ბათუმისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით თბილისიდან მარტო სამურამდინ 6 საათ. და 11 წამ. შუაღლის უკან.

თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით. (სამშაბათობით და შაბათობით სანქარო 10 ს. 58 წ. ღამ.)

ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათზედ და 25 წამ. შუაღლ. უკან.

ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუაღლის უკან.

ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით.

ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით.

ფოთიდან ბათუმიდამ მოძავალი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. ღამით.

მარტო სამურამდამ მოძავალი თბილისში შემოდის 8 საათზედ დილით

ბაქოდამ მოძავალი შემოდის თბილისში 2 საათ. და 30 წამ. შუაღლის უკან. (სამშაბათობით და შაბათობით სანქარო 7 ს. 53 წ. ღამ.)

განცხადებანი

მოკვლადი

ს. სიშ და ქ.

(II. 2542). (46-1)

ახლად გახსნილი საწუობი

პური სპირტის

და

დაწმენდილი არაყისა

კანტონა ვლადიკავკაზის სკიატო-ტროიციის არაყის ქარხნისა შთამოკვლობითი საშატიო მოქალაქეთა ივანე ადამის ძის შოკრამონისა და დავით ადამის ძის სარაჯონისა ამით აცხადებს, რომ ოქტომბრის 1-დამ გახსნა სანარდლო საწუობი პურის სპირტისა და დაწმენდილი არაყისა ქ. თბილისში, თა. მამშოვის ქარვასლაში, კრკენის მოედანზედ, ალელოვის კანტონის გვერდით.

საწუობში არის მრავალ-გვარი ზურბის სპირტი: კოჭინისა, ლაკისა, ლიკოლისა და ახლო-უტური ალელოვი; აგრეთვე არაყება: დაწმენდილი, სასუფრო, დისტილატი და სამეფო არაყი საუკეთესო თვისებისა. სპირტი და დაწმენდილი არაყი ამ საწუობისა ისე იდგება თვით დეკანში, დ. სარაჯონის დიდს ახალს სახლში და ყოველ თბილისელ ცნობილ ვაჭრებთან. ჭურჭელია: ერთ-გვაროვანი, 1/2 გვაროვანი, 1/10, 1/16, 1/20, და 1/40 გვაროვანი, მტიკეტით და საწუობის ბეჭდით. ძმარკა: „Владикавказский Свято-Троицкий вино-курный заводъ изъ Тифлисскаго оптоваго склада“. ამავ ადგილებში გაიყიდება სპირტი და არაყები წვრილ-წვრილად 3 კედრომდე 1, 1/2, და 1/4-გვაროვანი ჭურჭლით საწუობის ფასზედ.

ფასები საზოგადოდ ზომიერია; შემოკვეთილს სპირტს და არაყებს საწუობი თითონ ჩაბარებს შემოკვეთელს მოცემული ადრესით.

ქალაქს—გაკრძელო უნდა თავიანთი მოთხოვნა შემდეგის ადრესით გაგზავნონ:

Въ Тифлисъ, въ оптовой складъ хлѣбнаго спирта Ив. Ад. Поракова и Дав. Зах. Сараджева, на Эриванской площади, №1. (15-15)

სამზადარი სივარული
მოთხრობა
აგეი წერეთლისა
(„დროუბის“ რედაქციის გამოცემა.)
ფასი 30 კაზ.
(განცოც კომპლარაზედ მუცს იგი დის კრთბაშად, 10% დაცემობა.)
წიგნი ისე იდება თბილისში ტიკუროვის წიგნის მაღაზიაში, შიკვრდლის სააგენტოში და ჩარკიანის მაღაზიაში. მუთონში ჭილაქების წიგნის მაღაზიაში. ბათუმში, მოსკოვში, თელავში, სოლოლოვის ლეზოში. მოთბაშად ყიდვა შეიძლება აგრეთვე დროუბის რედაქციის შიგ.

ს ც ა მ ბ ა
ა. ი. კ ა ლ ა ნ დ ა ძ ი ს ა ჯ ა მ ს.
თბილისში, ღორის მედიკოსის ქუჩაზე, მუსსიევის შენობაში,
(ტურინისკის აფეთქის შიხდაში)
იღებს ყოველგვარ სასტამბო საქმეებს საბეჭდავთ: ზანეთებს, შურნალებს, წიგნებს, ბროშურებს, აგრეთვე ყოველგვარ ბლანკებს, კვიტანციებს, სიოტებს, აფიშებს, პირობებს და სხვ.
სისუფთავეზე ჯ დაწმენულ დროზე საქმის შესრულებაზე სტამბა შიხობას აქლეს საქმის მომტანთ.
სტამბა კისრულობს კარეკტურის გასწორებას და ბროშურების გაცეთებას, უკეთეს საქმის მომცემნი ისურვებენ.

მსურველს შეუძლიან შეიძინოს ვაზ. „ძაქვანის“ 1882, 1883 და 1884 და აგრეთვე ვაზ. „ნოვოე მოზ.“-სა 1884 წ.წ. სრული ეკემპლიარები 20 მან. „დროუბის“ ექსპედიტორისაგან, (5-5)
UN FRANÇAIS
Professeur de langue et de littérature françaises désire donner des leçons.
S'adresser: Librairie Boerenstamm (10-8)